

4 PREVENTIVNI PROGRAMI

4.3 VZGOJA ZA ZDRAVJE

V letu 2019 je bilo izvedenih 29.559 različnih zdravstvenovzgojnih dejavnosti in 62.737 dejavnosti s področja zobozdravstvene vzgoje za otroke, mladostnike, starše in pedagoške delavce. Pripravo na porod in starševstvo je obiskalo 10.095 nosečnic in 7.143 partnerjev.

Vzgoja za zdravje je opredeljena kot proces učenja z oblikovanjem pozitivnih stališč, navad ali vedenja posameznika, skupine ali populacije.

Z različnimi programi vzgoje za zdravje omogočamo posamezniku pridobivanje znanja, oblikovanje stališč in vedenj za zdrav slog življenja. Za potrebe zbiranja podatkov o dejavnosti vzgoje za zdravje v zdravstvenih ustanovah se za vzgojo za zdravje upošteva vse kar je opredeljeno zgoraj, je v naprej načrtovano ali se izvede glede na potrebe okolja, poteka med posameznikom/skupino in zdravstvenim delavcem/ci ali sodelavcem/ci.

Vsebine, pristope in obseg dejavnosti opredeljujejo Navodila za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (Uradni list, št. 19/98) in Splošni dogovor za pogodbeno leto.

V poglavju predstavljamo podatke o izvajanju programa vzgoje za zdravje, ki obsega dejavnosti vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike, vzgojo za ustno zdravje za otroke in mladostnike ter vzgojo za zdravje za bodoče starše (priprava na porod in starševstvo). Pri dejavnostih za otroke in mladostnike se upošteva tudi dejavnosti za starše in strokovne delavce v vrtcih in šolah.

Vzgoja za zdravje se izvaja v zdravstvenih domovih, vzgojnoizobraževalnih ustanovah ali v lokalni skupnosti. Priprava na porod in starševstvo je organizirana v zdravstvenih domovih in nekaterih porodnišnicah.

V primerjavi z letom 2018 se je za 8,7 % povečalo število dejavnosti vzgoje za zdravje in 2,6 % udeležba v šolah za starše. Dejavnosti vzgoje za ustno zdravje pa so se malenkost zmanjšale (1 %).

Podatki za leto 2019 kažejo, da se večino dejavnosti izvede za osnovnošolsko populacijo, kar velja tako za vzgojo za zdravje (17.855 različnih dejavnosti) kot tudi za zobozdravstveno vzgojo (45.337 različnih dejavnosti). Večina dejavnosti se izvede v prostorih šole. Podatki o izvajanju vzgoje za zdravje v sodelovanju z osnovnimi in srednjimi šolami se nanašajo na šolsko leto 2018/19 (1.9.2018 do 31.8.2019).

Z osnovnim programom vzgoje za zdravje za osnovnošolce izvajalci zajamejo večino osnovnih šol in večino oddelkov (94,8 %), razlik med razredi ni. Večina izvajalcev šole obišče večkrat z dodatnimi dejavnostmi. Izvajalci so izvedli dejavnosti za vse razrede, občasno izpadejo oddelki podružničnih šol ali oddelki zadnje triade osnovne šole zaradi oddaljenosti oz. težjega usklajevanja z dejavnostmi šole. Regionalne razlike glede vstopanja v osnovne šole so manjše (od 87,0 % do 99,2 % pokritosti).

Precej manj izvajalci vzgoje za zdravje obiščejo srednje šole (41,6 %), predvsem zaradi načina izvajanja pouka (npr. izvajanje prakse), težjega usklajevanja urnika in koncentracije srednjih šol v določenih (mestnih) okoljih. Tudi v srednjih šolah izvajalci izvedejo vrsto drugih dodatnih vsebin (vse dejavnosti se izvedejo v skladu z dogovorom s šolo).

Izvajalci vstopajo tudi v vrtce, kjer izvedejo vrsto zdravstvenovzgojnih dejavnosti za otroke, vzgojitelje in starše.

4.3 Tabela 1: Dejavnosti vzgoje za zdravje po vsebinah in starostnih obdobjih, Slovenija, 2019

Izvajanja po vsebinah	Število	%
Predšolsko obdobje		
Zdrave navade	711	11,0
Varnost in preprečevanje poškodb	298	4,6
Preprečevanje nalezljivih bolezni in osebna higiena	1.128	17,5
Druge vsebine v vrtcih za otroke	3.720	57,7
Predavanja za vzgojitelje predšolskih otrok	330	5,1
Predavanja za starše predšolskih otrok	260	4,0
SKUPAJ	6.447	100,0
Osnovnošolsko obdobje		
Osnovni program vzgoje za zdravje	8.990	50,4
Druge vsebine za osnovnošolce	7.443	41,7
Predavanja za strokovne delavce osnovnih šol	226	1,3
Predavanja za starše osnovnošolcev	613	3,4
Temeljni postopki oživljanja za osnovnošolce	583	3,3
SKUPAJ	17.855	100,0
Srednješolsko obdobje		
Preprečevanje rakavih obolenj	180	3,4
Osebna higiena in odnos do telesa	222	4,2
Medosebni odnosi in samopodoba	193	3,7
Vpliv substanc na telo	179	3,4
Temeljni postopki oživljanja za srednješolce	365	6,9
Druge vsebine za srednješolce	4.028	76,6
Predavanja za strokovne delavce srednjih šol	70	1,3
Predavanja za starše dijakov	20	0,4
SKUPAJ	5.257	100,0
SKUPAJ vsa izvajanja	29.559	

Viri: Podatki o planu in realizaciji za zdravstvene storitve za leto 2019, Realizacija evidenčnih storitev zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje, ZZS

4.3 Tabela 2: Dejavnosti zobozdravstvene vzgoje po vsebinah in starostnih obdobjih, Slovenija, 2019

Izvajanja po vsebinah	Število	%	
Predšolsko obdobje			
Učenje čiščenja zob za predšolske otroke	5.850	37,8	
Zobozdravstven vzgoja	4.767	30,8	
Predavanja za strokovne delavce in starše	927	6,0	
Individualna zobozdravstvena vzgoja	3.929	25,4	
SKUPAJ	15.473	100,0	
Osnovnošolsko obdobje			
Učenje čiščenja zob od 1. do 5. razreda	19.502	43,0	
Učenje čiščenja zob od 6. do 9. razreda	3.117	6,9	
Zobozdravstvena vzgoja	16.005	35,3	
Predavanja za strokovne delavce in starše	1.204	2,7	
Individualna zobozdravstvena vzgoja	5.509	12,2	
SKUPAJ	45.337	100,0	
Srednješolsko obdobje			
Zobozdravstvena vzgoja	1.054	54,7	
Individualna zobozdravstvena vzgoja	873	45,3	
SKUPAJ	1.927	4,3	
SKUPAJ vsa izvajanja	62.737		

Viri: Podatki o planu in realizaciji za zdravstvene storitve za leto 2019, Realizacija evidenčnih storitev zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje, ZZS

Večina dejavnosti v okviru zobozdravstvene vzgoje je namenjena osnovnošolskim otrokom, predvsem učencem in učenkam od 1. do 5. razreda osnovne šole. Razen individualne zobozdravstvene vzgoje, se dejavnosti izvajajo v vrtcih in šolah.

4.3 Tabela 3: Izvajanje vzgoje za zdravje v sodelovanju z osnovnimi šolami po razredih, Slovenija, šolsko leto 2018/2019

Razred	Število oddelkov	Št. realiziranih oddelkov po osnovnem programu	Delež realiziranih oddelkov (%)
1. razred	1.204	1.145	95,1
2. razred	1.209	1.144	94,6
3. razred	1.214	1.155	95,1
4. razred	1.176	1.121	95,3
5. razred	1.116	1.064	95,3
6. razred	974	922	94,7
7. razred	939	893	95,1
8. razred	900	854	94,9
9. razred	879	815	92,7
SKUPAJ	9.611	9.113	94,8

Viri: Poročilo o načrtovanju in realizaciji vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike, NIJZ

V šolskem letu 2018/19 so izvajalci vzgoje za zdravje z osnovnim programom vzgoje za zdravje pokrili 94,8 % vseh oddelkov osnovnih šol v Sloveniji (izvajalci dejavnost izvajajo v šolah). Osnovni program vzgoje za zdravje predstavlja 52,8 % vseh dejavnosti za otroke.

4.3 Tabela 4: Izvajanje osnovnega programa vzgoje za zdravje v sodelovanju s srednjimi šolami po letnikih, Slovenija, šolsko leto 2018/2019

Letnik	Število oddelkov	Št. realiziranih oddelkov po osnovnem programu	Delež realiziranih oddelkov (%)
1. letnik	749	401	53,5
2. letnik	734	342	46,6
3. letnik	675	293	43,4
4. letnik	587	129	22,0
5. letnik	83	12	14,5
SKUPAJ	2.828	1.177	41,6

Viri: Poročilo o načrtovanju in realizaciji vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike, NIJZ

V šolskem letu 2018/19 so izvajalci izvedli dejavnosti v 41,6 % vseh oddelkov srednjih šol v Sloveniji (izvedba vsaj ene delavnice v oddelku). Največi delež realizacije programa je dosežen pri oddelkih prvih letnikov, najnižji pa pri oddelkih petih letnikov.

REGIONALNE PRIMERJAVE

4.3 Tabela 5: Dejavnosti vzgoje za zdravje po vsebinah, obdobjih in statističnih regijah, Slovenija, 2019

Izvajanja po vsebinah	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Predšolsko obdobje													
Zdrave navade	78	57	19	67	16	33	113	185	6	17	27	93	711
Varnost in preprečevanje poškodb	43	-	-	21	7	44	79	68	1	7	23	5	298
Preprečevanje nalezljivih bolezni in osebna higiena	102	102	49	145	39	126	197	169	14	13	32	140	1.128
Druge vsebine v vrtcih za otroke	316	471	108	869	78	77	379	623	292	144	159	204	3.720
Predavanja za vzgojitelje predšolskih otrok	13	28	3	106	-	9	31	88	14	1	13	24	330
Predavanja za starše predšolskih otrok	26	52	1	66	4	46	17	4	20	5	7	12	260
SKUPAJ	578	710	180	1.274	144	335	816	1.137	347	187	261	478	6.447
Osnovnošolsko obdobje													
Osnovni program vzgoje za zdravje	585	1.316	390	1.241	299	385	649	2.061	795	300	535	434	8.990
Druge vsebine za osnovnošolce	391	1.149	262	1.049	135	453	640	861	673	233	1.212	385	7.443
Predavanja za strokovne delavce osnovnih šol	16	6	28	69	2	15	19	13	26	5	19	8	226
Predavanja za starše osnovnošolcev	57	22	5	223	49	27	47	25	118	5	13	22	613
Temeljni postopki oživljanja za osnovnošolce	102	37	12	130	19	45	37	52	96	9	23	21	583
SKUPAJ	1.151	2.530	697	2.712	504	925	1.392	3.012	1.708	552	1.802	870	17.855
Srednješolsko obdobje													
Preprečevanje rakavih obolenj	13	1	19	62	9	11	8	29	6	-	6	16	180
Osebna higiena in odnos do telesa	15	41	-	39	6	5	10	10	12	-	70	14	222
Medosebni odnosi in samopodoba	-	33	10	66	1	9	7	7	10	-	35	15	193
Vpliv substanc na telo	19	26	13	44	5	16	19	10	6	-	11	10	179
Temeljni postopki oživljanja za srednješolce	18	9	-	151	1	12	47	34	70	-	8	15	365
Druge vsebine za srednješolce	110	103	69	527	58	97	122	2.174	305	52	101	310	4.028
Predavanja za strokovne delavce srednjih šol	-	2	1	4	1	1	7	4	39	5	-	6	70
Predavanja za starše dijakov	1	-	-	4	-	7	-	1	7	-	-	-	20
SKUPAJ	176	215	112	897	81	158	220	2.269	455	57	231	386	5.257
SKUPAJ vsa izvajanja	1.905	3.455	989	4.883	729	1.418	2.428	6.418	2.510	796	2.294	1.734	29.559

Viri: Podatki o planu in realizaciji za zdravstvene storitve za leto 2019, Realizacija evidenčnih storitev zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje, ZZS

4.3 Tabela 6: Dejavnosti zobozdravstvene vzgoje po vsebinah, starostnih obdobjih in statističnih regijah, Slovenija, 2019

Izvajanja po vsebinah	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Predšolsko obdobje													
Učenje čiščenja zob za predšolske otroke	365	984	259	1.183	66	199	457	1.099	412	292	211	323	5.850
Zobozdravstvena vzgoja	354	737	127	773	20	101	310	1.000	597	149	343	256	4.767
Predavanja za strokovne delavce in starše	3	92	126	333	-	49	4	224	31	14	44	7	927
Individualna zobozdravstvena vzgoja	8	119	329	2.400	3	159	270	178	416	37	9	1	3.929
SKUPAJ	730	1.932	841	4.689	89	508	1.041	2.501	1.456	492	607	587	15.473
Osnovnošolsko obdobje													
Učenje čiščenja zob od 1. do 5. razreda	2.094	3.447	776	1.542	254	1.196	1.280	2.449	2.714	947	1.007	1.796	19.502
Učenje čiščenja zob od 6. do 9. razreda	3	208	291	813	127	635	213	511	16	53	209	38	3.117
Zobozdravstvena vzgoja	717	3.535	1.541	1.013	148	89	917	1.878	5.080	124	680	283	16.005
Predavanja za strokovne delavce in starše	99	177	15	318	12	110	21	192	150	16	85	9	1.204
Individualna zobozdravstvena vzgoja	302	412	302	469	52	554	598	1.958	223	76	447	116	5.509
SKUPAJ	3.215	7.779	2.925	4.155	593	2.584	3.029	6.988	8.183	1.216	2.428	2.242	45.337
Srednješolsko obdobje													
Zobozdravstvena vzgoja	24	44	4	261	23	49	47	429	93	39	30	11	1.054
Individualna zobozdravstvena vzgoja	-	132	-	169	5	113	97	239	-	-	110	8	873
SKUPAJ	24	176	4	430	28	162	144	668	93	39	140	19	1.927
SKUPAJ vsa izvajanja	3.969	9.887	3.770	9.274	710	3.254	4.214	10.157	9.732	1.747	3.175	2.848	62.737

Viri: Podatki o planu in realizaciji za zdravstvene storitve za leto 2019, Realizacija evidenčnih storitev zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje, ZZS

4.3 Tabela 7: Izvajanje osnovnega programa vzgoje za zdravje v sodelovanju z osnovnimi šolami po razredih in statističnih regijah, Slovenija, šolsko leto 2018/2019

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število zdravstvenih domov	4	5	4	8	4	4	6	10	6	3	5	4	63
Število osnovnih šol	38	78	17	56	10	24	36	94	34	16	28	24	455
Število oddelkov	448	1.394	380	1.221	304	350	789	2.349	988	277	602	509	9.611
Število realiziranih oddelkov po osnovnem programu	437	1.362	374	1.198	300	333	720	2.110	980	272	561	466	9.113
Delež realiziranih oddelkov (%)	97,5	97,7	98,4	98,1	98,7	95,1	91,3	89,8	99,2	98,2	93,2	91,6	94,8
Število oddelkov po razredih													
1. razred / Zdrave navade	62	163	46	153	39	43	105	287	124	34	82	66	1.204
1. razred/realizacija	62	159	44	151	38	37	94	271	123	34	71	61	1.145
Delež realiziranih oddelkov (%)	100,0	97,5	95,7	98,7	97,4	86,0	89,5	94,4	99,2	100,0	86,6	92,4	95,1
2. razred / Osebna higiena	54	168	46	159	41	42	104	292	122	35	83	63	1.209
2. razred/realizacija	51	164	46	155	40	41	94	263	122	35	78	55	1.144
Delež realiziranih oddelkov (%)	94,4	97,6	100,0	97,5	97,6	97,6	90,4	90,1	100,0	100,0	94,0	87,3	94,6
3. razred / Zdrav način življenja	51	168	47	162	39	42	105	292	126	33	84	65	1.214
3. razred/realizacija	51	164	46	159	38	37	94	276	125	33	77	55	1.155
Delež realiziranih oddelkov (%)	100,0	97,6	97,9	98,1	97,4	88,1	89,5	94,5	99,2	100,0	91,7	84,6	95,1
4. razred / Preprečevanje poškodb	51	167	49	154	41	39	96	285	118	33	80	63	1.176
4. razred/realizacija	51	165	49	149	41	37	90	256	118	33	78	54	1.121
Delež realiziranih oddelkov (%)	100,0	98,8	100,0	96,8	100,0	94,9	93,8	89,8	100,0	100,0	97,5	85,7	95,3

Se nadaljuje na naslednji strani.

Delež vseh oddelkov v osnovnih šolah, v katerih je realiziran osnovni program vzgoje za zdravje je bil najvišji v gorenjski regiji, najnižji pa v osrednjeslovenski regiji. V pomurski, podravske, koroški, savinjski, zasavski, posavski, gorenjski in primorsko notranjski regiji je bil delež vseh oddelkov z realiziranim programom vzgoje za zdravje nad slovenskim povprečjem.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osprednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška ¹⁾	SLOVENIJA
5. razred / Zasvojenost	48	162	48	143	35	43	88	267	118	33	70	61	1.116
5. razred/realizacija	48	157	46	140	35	43	80	240	118	31	69	57	1.064
Delež realiziranih oddelkov (%)	100,0	96,9	95,8	97,9	100,0	100,0	90,9	89,9	100,0	93,9	98,6	93,4	95,3
6. razred / Odraščanje	50	142	38	117	32	37	79	248	96	28	55	52	974
6. razred/realizacija	50	138	37	115	31	35	73	224	95	28	48	48	922
Delež realiziranih oddelkov (%)	100,0	97,2	97,4	98,3	96,9	94,6	92,4	90,3	99,0	100,0	87,3	92,3	94,7
7. razred / Pozitivna samopodoba in stres	44	147	36	112	27	37	77	240	95	28	48	48	939
7. razred/realizacija	44	143	36	110	27	37	73	215	93	26	43	46	893
Delež realiziranih oddelkov (%)	100,0	97,3	100,0	98,2	100,0	100,0	94,8	89,6	97,9	92,9	89,6	95,8	95,1
8. razred / Medosebni odnosi	46	139	33	110	25	33	70	222	98	27	51	46	900
8. razred/realizacija	41	138	33	110	25	32	64	191	96	27	51	46	854
Delež realiziranih oddelkov (%)	89,1	99,3	100,0	100,0	100,0	97,0	91,4	86,0	98,0	100,0	100,0	100,0	94,9
9. razred / Vzgoja za zdravo spolnost	42	138	37	111	25	34	65	216	91	26	49	45	879
9. razred/realizacija	39	134	37	109	25	34	58	174	90	25	46	44	815
Delež realiziranih oddelkov (%)	92,9	97,1	100,0	98,2	100,0	100,0	89,2	80,6	98,9	96,2	93,9	97,8	92,7

Viri:

Poročilo o načrtovanju in realizaciji vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike, NIJZ

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Evidenca gibanja zdravstvenih delavcev in mreža zdravstvenih zavodov - RIZDDZ (NIJZ 16)

Delež oddelkov v osnovnih šolah, kjer je bil realiziran osnovni program vzgoje za zdravje je bil najvišji v 5 razredih s temo zasvojenosti. 100% realizacija predvidenega programa v 5 razredih je bila dosežena v pomurski, zasavski, posavski in gorenjski regiji.

4.3 Tabela 8: Izvajanje osnovnega programa vzgoje za zdravje v sodelovanju s srednjimi šolami po letnikih in statističnih regijah, Slovenija, šolsko leto 2018/2019

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število srednjih šol	8	25	5	19	4	5	10	40	13	3	10	9	151
Število oddelkov	95	304	93	352	54	65	244	888	303	52	189	189	2.828
Število realiziranih oddelkov po osnovnem programu	31	89	49	149	19	36	106	236	206	32	100	124	1.177
Delež realiziranih oddelkov (%)	32,6	29,3	52,7	42,3	35,2	55,4	43,4	26,6	68,0	61,5	52,9	65,6	41,6
Število oddelkov po letnikih													
1. letnik	25	84	25	94	16	17	64	237	76	14	47	50	749
1. letnik/realizacija	10	32	25	52	6	10	36	89	56	13	33	39	401
Delež realiziranih oddelkov (%)	40,0	38,1	100,0	55,3	37,5	58,8	56,3	37,6	73,7	92,9	70,2	78,0	53,5
2. letnik	24	81	24	93	13	20	62	224	80	14	49	50	734
2. letnik/realizacija	10	45	3	50	7	9	42	55	58	4	25	34	342
Delež realiziranih oddelkov (%)	41,7	55,6	12,5	53,8	53,8	45,0	67,7	24,6	72,5	28,6	51,0	68,0	46,6
3. letnik	21	70	21	83	15	17	58	213	73	13	45	46	675
3. letnik/realizacija	11	9	19	32	4	10	23	65	51	13	24	32	293
Delež realiziranih oddelkov (%)	52,4	12,9	90,5	38,6	26,7	58,8	39,7	30,5	69,9	100,0	53,3	69,6	43,4
4. letnik	21	62	19	73	9	10	52	191	64	10	40	36	587
4. letnik/realizacija	-	3	-	14	2	6	4	24	37	2	18	19	129
Delež realiziranih oddelkov (%)	-	4,8	-	19,2	22,2	60,0	7,7	12,6	57,8	20,0	45,0	52,8	22,0
5. letnik	4	7	4	9	1	1	8	23	10	1	8	7	83
5. letnik/realizacija	-	-	2	1	-	1	1	3	4	-	-	-	12
Delež realiziranih oddelkov (%)	-	-	50,0	11,1	-	100,0	12,5	13,0	40,0	-	-	-	14,5

Viri:

Poročilo o načrtovanju in realizaciji vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike, NIJZ
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Sodelovanje s srednjimi šolami je veliko težje kot z osnovnimi šolami, kar se odraža tudi v deležu realizacije, saj je ta precej nižja, znaša 41,6 %. Delež oddelkov srednjih šol, v katerih je potekal osnovni program vzgoje za zdravje, je bil najvišji v gorenjski regiji, najnižji pa v osrednjeslovenski regiji.

4.3 Tabela 9: Udeleženci v pripravi na porod in starševstvo po spolu in zdravstvenih regijah, Slovenija, 2019

	Celje	Gorica	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Novo mesto	Ravne	SLOVENIJA
Moški	1.045	327	464	687	2.645	757	334	780	104	7.143
Ženske	1.286	493	772	847	3.147	1.633	545	1.165	207	10.095
SKUPAJ	2.331	820	1.236	1.534	5.792	2.390	879	1.945	311	17.238

Viri: Poročilo o Aktivnosti šole za starše

V Sloveniji poteka priprava na porod in starševstvo v okviru primarnega zdravstvenega ter v porodnišnicah. Priprava na porod in starševstvo je sestavljena iz več srečanj, eno srečanje traja dve uri.

DEFINICIJE

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Vzgoja za zdravje	Vzgoja za zdravje je načrtovan proces, ki z različnimi pristopi posamezniku omogoča pridobivanje znanja ter oblikovanje stališč in vedenj za zdrav slog življenja.	Beleži se samo dejavnosti, ki so načrtovane. Ne upoštevamo npr. pogovora z bolnikom ob obravnavi ali pregledu, ker je to del vsake obravnave ali pregleda.	Health education
Šolsko leto	Šolsko leto se začne 1.9. in konča 31.8.	Podatke o sodelovanju med Vzgojno-izobraževalnimi ustanovami spremljamo vezano na šolsko leto, plačnik storitev ZZZS pa na koledarsko oz. obračunsko.	School year
Osnovni program vzgoje za zdravje	Osnovni program vzgoje za zdravje obsega v naprej dogovorjene in pripravljene vsebine vzgoje za zdravje za vsak razred osnovne šole in vsak letnik srednje šole.	Vsebine in delavnice za osnovne šole so opredeljene v priročniku Za boljše zdravje otrok in mladostnikov (NIJZ, 2015), vsebine in delavnice za srednje šole pa v priročniku Odnos do telesa (NIJZ, 2019)	Basic health education program
Priprava na porod in starševstvo	Program skupinske vzgoje za zdravje bodočih staršev (nekoč šola za starše)	Vsebine in pristopi so opredeljeni v dokumentu Priprava na porod in starševstvo, prav tako strokovne smernice za izvajalce in izročki za uporabnike (NIJZ, 2018)	Childbirth and parantal prepering classes

SEZNAM TABEL

SEZNAM TABEL

4.3 Tabela 1: Dejavnosti vzgoje za zdravje po vsebinah in starostnih obdobjih , Slovenija, 2019	4-3
4.3 Tabela 2: Dejavnosti zobozdravstvene vzgoje po vsebinah in starostnih obdobjih , Slovenija, 2019.....	4-4
4.3 Tabela 3: Izvajanje vzgoje za zdravje v sodelovanju z osnovnimi šolami po razredih , Slovenija, šolsko leto 2018/2019	4-5
4.3 Tabela 4: Izvajanje osnovnega programa vzgoje za zdravje v sodelovanju s srednjimi šolami po letnikih , Slovenija, šolsko leto 2018/2019	4-6
4.3 Tabela 5: Dejavnosti vzgoje za zdravje po vsebinah, obdobjih in statističnih regijah , Slovenija, 2019.....	4-7
4.3 Tabela 6: Dejavnosti zobozdravstvene vzgoje po vsebinah, starostnih obdobjih in statističnih regijah , Slovenija, 2019.....	4-8
4.3 Tabela 7: Izvajanje osnovnega programa vzgoje za zdravje v sodelovanju z osnovnimi šolami po razredih in statističnih regijah , Slovenija, šolsko leto 2018/2019	4-9
4.3 Tabela 8: Izvajanje osnovnega programa vzgoje za zdravje v sodelovanju s srednjimi šolami po letnikih in statističnih regijah , Slovenija, šolsko leto 2018/2019	4-11
4.3 Tabela 9: Udeleženci v pripravi na porod in starševstvo po spolu in zdravstvenih regijah , Slovenija, 2019	4-12